

rine konu teşkil eden bu mücadeleler sırasında da tahribata mâruz kalan şehir, bundan sonra eskisi kadar olmakla birlikte yine gelişmesini sürdürmüştür. 1850'lerde otuz yedi mahallesi, 1126 vergi hânesi, yani yaklaşık 6000-6500 civarında nüfusu bulunuyordu. Otuz yedi mahallenin birkaçı müstesna diğerleri Gazanferiye, Kul, Meydan, Irmak, Sâlihiye, Hacı Zülfikar, Câfer Ağa, Hünkârîye, Tütüncü, Minare, Mehdi Bey, Simitçi, Paşaoğlu, Ferhâdiye, Sofu Mehmed Paşa, Osman Şah, Kalenderiye, Hacı Firuz gibi Türk-müslüman adları taşımaktaydı.

Banaluka XIX. yüzyılda Bosna'nın altı sancağından birinin merkezi oldu; sancak Banaluka, Gradiška, Teşanj ve Dervente kazalarından meydana geliyordu. 1874'te demiryolunun buradan geçmesi, ticarî ve ekonomik imkânları daha da artırdı. Şehir 31 Temmuz 1878'de Avusturyalılar tarafından müslümanların iki hafta süren direnişine rağmen işgal edildi ve 1918'e kadar Avusturya idaresinde kaldı; bu tarihten sonra yeni kurulan Sırp-Hırvat-Sloven Krallığı'nın (Yugoslavya) bir parçasını oluşturdu. 1929'da yeni idarî teşkilâta göre Yugoslavya dokuz idarî birime ayrılınca Banaluka, Vrbas banlığının merkezi haline geldi. 1931'de 21.177 olan nüfusunun 1/3'ünü, Sırpça ve Hırvatça konuşmakla birlikte nüfus sayımları sırasında kendilerini Sırp veya Hırvat olarak göstermeyen müslümanlar teşkil etmekteydi. Şehirde bu sırada yirmi yedi cami, üç eski medresenin birleşmesinden meydana gelen büyük bir medrese, müftülük, bir şer'iyye mahkemesi ve mahallî evkaf meclisi bulunuyordu. 1969'daki büyük deprem eski şehrin yıkılmasına yol açmakla beraber yine de bugün şehirde birçok İslâmî eser yer almaktadır. Bunlar arasında, Ferhad Paşa'nın yakın adamlarından Defterdar Hasan Efendi'nin yaptırdığı Arnavudiye Camii (1003/1594-95), Ayarlı Mehmed Paşa Camii (1005/1596), Behram Efendi Camii, Gazanfer Bey Camii ve Türbesi ile Ferhad Paşa Külliyesi dikkate değer eserlerdir. Ayrıca şehirde halen bazı medrese, mektep, zâviye, hamam, kervansaray, çeşme, türbe ve kabirler de mevcuttur. 1956'da 42.233 olan belediye nüfusu 1981'de 183.618'e yükselmiştir. Bugün yeni sanayi kolları kurulan şehirde meyve ve konserve fabrikaları ile tütün işleme tesislerinin yanında elektrikli aletler, giyim eşyası ve kâğıt sanayii ile ilgili çeşitli kuruluşlar bulunmaktadır. Banaluka adı asırlardan beri Türkiye'de,

en güzel örnekleri bu şehirde yapıldığı için **benaluka** veya **manyaluka** adıyla anılan işleme sanatı münasebetiyle yaşamaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

- BA, TD, nr. 201, s. 20, 237; nr. 211, s. 313; nr. 212, s. 229; nr. 411, s. 72-80; nr. 432, s. 1; nr. 435, s. 395, 401-406; nr. 1013, s. 113; nr. 1071, s. 400, 435; nr. 1072, s. 108; Peçevi, *Târih*, I, 454-455; Evliya Çelebi, *Seyahatnâme*, V, 504-507; Ömer Efendi, *Târîh-i Bosna der Zamân-ı Hekimzâde Ali Paşa*, İstanbul 1293, s. 21-52; Şem'dânîzâde, *Mürî't-tevârih* (Aktepe), I, 70-74; Uzunçarşılı, *Kapıkulu Ocakları*, II, 46, 48, 52; Hazım Şabanović, *Bosanski Paşaluk*, Sarajevo 1953, s. 70-72, 88-98, 176-177; H. Kreşevljaković, *Esnafi I Obrti u Bosni i Hercegovini*, Sarajevo 1961, s. 7-31; a.mlf., "Stori Bosanski Gradvi", *Nase Starine*, I, Sarajevo 1953, s. 26-27; G. Oor, *Yugoslavia Today*, Paris 1977, s. 72-73; Ayverdi, *Avrupa'da Osmanlı Mi'mârî Eserleri II-III*, s. 14-54; C. H. Fleischer, *Bureaucrat and Intellectual in the Ottoman Empire: The Historian Mustafa Âli (1541-1600)*, Princeton 1986, s. 66, 68; A. Bejtici, "Banja Luka pod turskom Vladavinom Arheitektura i Teriterjalni Razvitat Grada u XVI-XVII vijeka", *Nase Starine*, I, Sarajevo 1953, s. 91-116; Mladen Fucic, "Konservatoriki Zahvat na Ferhad-Pasinoj Dzami u Banjoj Luci", a.e., I, 117-121; Mato Bisko, "Konservacija objecta u Kompleksu Ferkadije Dzamije u Banjoj Luci", a.e., VII (1960), s. 81-90; Fehim Bayraktarević, "Banaluka", *JA*, II, 299-300; J. Kresmarik, "Bosna-Hersek", a.e., II, 732; B. Djurdjev, "Banjaluka", *EI²* (İng.), I, 1017-1018; a.mlf., "Bosna", a.e., I, 1263, 1266, 1268.

FERİDÜN EMECEN

BANARLI, Nihad Sâmî

(1907-1974)

Edebiyat tarihçisi ve yazar.

İstanbul'da Fatih'te doğdu. Trabzonlu Alemdarzâde ailesinden ve Osmanlı devri mutasarrıflarından İlyas Sâmî Bey'in oğludur. İlk Osmanlı mebuslarından ve basılı bir divan sahibi olan dedesi Hilmi Efendi devrinin tanınmış şairlerindendi. Babasının da bilhassa vatanî şiirler kaleme aldığı bilinmektedir. Nihad Sâmî önce Somyarkın, daha sonra Banarlı soyadını aldı.

Nihad Sâmî, İstiklâl Lisesi'nden sonra İstanbul Dârülfünunu Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bölümü ile birlikte Yüksek Muallim Mektebi'ni bitirdi (1930). Aynı yıl Edirne Erkek Lisesi'ne edebiyat öğretmeni olarak tayin edildi. Ayrıca Edirne Kız ve Erkek Muallim mekteplerinde edebiyat dersleri verdi. 1939'da Kabataş Erkek Lisesi'ne, 1943'te Galatasaray Lisesi'ne, 1946'da İstanbul Erkek Öğretmen Okulu'na, iki sene sonra da İstanbul

bul Eğitim Enstitüsü'ne tayin edildi. Bu vazifelerine ek olarak Boğaziçi, Şişli Terakki ve Işık liseleri gibi çeşitli okullarda ders verdiği gibi 1959'dan 1962'ye kadar İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nde İslâmî Türk edebiyatı dersini okuttu. İstanbul Eğitim Enstitüsü ile Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğünü yaptı, 1969'da kendi isteğiyle emekli oldu. Öğretmenliğinin yanı sıra 1955'te üye olduğu İstanbul Fetih Cemiyeti'ne bağlı İstanbul Enstitüsü'nün ve aynı yıl kurulan Yahya Kemal Enstitüsü'nün müdürlüğüne seçildi (1958). Her iki enstitünün yayın çalışmalarını yürüttü. Millî Eğitim Bakanlığı "1000 Temel Eser" ve "Çağdaş Türk Yazarları" komisyonlarında görev aldı. Kubbealtı Cemiyeti bünyesinde 1971'de çalışmaya başlayan Dil ve Edebiyat Akademisi'nin edebiyat dalı başkanlığını ve aynı kuruluşun 1972'den itibaren yayımladığı *Kubbealtı Akademi Mecmûası*'nın müdürlüğünü yaptı. Yeni ve çok hacimli bir şekil verdiği *Resimli Türk Edebiyatı Tarih*i adlı büyük eserinin telif ve baskısını tamamlamaya çalışmakta iken 13 Ağustos 1974'te vefat etti. Mezarı Rumelihisarı'ndadır.

Öğrencilik ve gençlik yıllarında şiirler ve hikâyeler kaleme alan Nihad Sâmî Banarlı bu devrede özellikle okul piyeslerinde başarılı oldu. *Kızıl Çağlayan* ve *Bir Yuvanın Şarkısı* adlı manzum piyesleri Millî Eğitim Bakanlığı'nın açtığı yarışmayı kazandı ve bakanlık tarafından yayımlandı (1933). *Kızıl Çağlayan* filme de alınmıştır. *Bir Güzelliğin Hikâyesi* adlı küçük romanı ise *Hürriyet* gazetesinde on üç sayı tefrika edildi (21 Nisan 1949 - 4 Mayıs 1949). İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde seçkin bir talebesi olduğu M. Fuad Köprülü'nün tesiriyle öğretmenliğinin ilk yıllarından itibaren edebiyat tarihi araştırmalarına yöneldi ve bu konudaki çalışmalarını *Altı Ok* (Edirne), *Atsız Mecmua*, *Orhun*,

Öğretmenliğinin ilk yıllarında (1933)
Nihad Sâmî
Banarlı

Nihad
Sâmî
Banarlı

Ülkü (Ankara), *Halk Bilgisi* gibi dergilerde yayımladı. 1940'tan başlayarak *Yedigün* dergisinin edebiyat sayfasını yönetti, burada genç kabiliyetlere yol gösterdi. 1948-1962 yılları arasında *Hürriyet* gazetesinde devamlı, ayrıca *Akşam* ve *Yeni Sabah* gazetelerinde, *İstanbul Enstitüsü*, *Yahya Kemal Enstitüsü*, *İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü*, *Hayat Tarih*, *Meydan*, *Kubbealtı Akademisi* mecmualarında tarihî, edebî ve sosyal konularda yazılar kaleme aldı. Bazı yazılarında, özellikle haftalık *Meydan* dergisinde Emin Bayraktaroğlu takma adını kullandı. Bunlar içinde *Hürriyet* gazetesine yazdığı haftalık "Edebî Sohbetler" az zamanda çok geniş bir ilgi ve etrafında büyük bir okuyucu kitlesi toplamıştı. 1948'de, İsmail Hami Danişmend tarafından XV. asırda yaşamış kadın şair Râbia Hatun'a ait olduğu iddiası ile yayımlanmaya başlanan şiirlerin o çağda yazılmayıp dil, üslup, imaj, hatta şekil bakımından ancak bugünün eseri olabileceklerini bu sohbetlerinde ispat etmesi N. S. Banarlı'nın prestij ve şöhretini daha da arttırdı.

Nihad Sâmî Banarlı yakın dostu olduğu Yahya Kemal'in büyük bir kısmı yayımlanmamış olan şiirlerinin, onu ikna ederek, 1956-1957 yılları arasında *Hürriyet* gazetesinde neşrini sağladı. Bu yayım sırasında isimleri dahil tertip ve bası şekline kadar şiirlerin kitap halinde basımı konusunda da Yahya Kemal ile birlikte çalıştı. Ancak daha ilk kitabın baskısına geçmeden 1958'de Yahya Kemal vefat edince bu çalışmaları tek başına sürdürdü. İstanbul Fetih Cemiyeti bünyesinde bir Yahya Kemal Enstitüsü kurulmasını gerçekleştirdi (1958). Bu enstitüye şairin mirasçıları tarafından devredilmesinde rolü olduğu evrak ile eşyayı tasnif ve tertip etti; ayrıca Yahya Kemal Müzesi'ni ve arşivini kurdu (1960). Yahya Kemal'in yayımlanmış ve yayım-

lanmamış bütün şiir ve yazılarını titiz bir çalışma sonunda 1961'den itibaren kaliteli bir baskı ile on kitaplık bir külliyyat halinde yayımladı. Ayrıca iki cilt halinde *Yahya Kemal Enstitüsü Mecmuası*'nı çıkarttı (1959, 1968). Bu çalışmalarıyla ve aynı konuda yazdığı diğer yazılarla Banarlı, bilhassa Yahya Kemal'in Türk edebiyat ve fikir hayatındaki yerini almasına büyük ölçüde yardımcı olmuştur.

Eserleri. A) Türk Edebiyatı. 1. XIV'üncü Asır Anadolu Şairlerinden Ahmedî'nin Osmanlı Tarihi: Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osman ve Cemşîd ve Hurşîd Mesnevisi. Ahmedî'nin *İskendernâme*'si içinde yer alan ve ilk Osmanlı vekâyi'nâmesi kabul edilen "Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osmân" adlı bölümün yirmi iki nüshası üzerinden yapılmış tenkitli neşridir. İlk defa Edebiyat Fakültesi'nde mezuniyet tezi olarak hazırlanan bu çalışma daha sonra geliştirilerek önce *Türkiyat Mecmuası*'nda (c. VI, 1939) Fuad Köprülü'nün üniversite hocalığının 25. yılına ithaf edilerek yayımlanmış, aynı yıl hocası Köprülü'nün takdim yazısı ile mecmuadan ayrı basım olarak kitap halinde de basılmıştır. Eserde ayrıca, Ahmedî'nin N. S. Banarlı tarafından bulunup gün ışığına çıkarılan *Cemşîd ü Hurşîd* mesnevisi de ilim dünyasına tanıtılmıştır. Banarlı'nın bu çalışması metin tesisi bakımından Ahmet Ateş tarafından tenkit edilmiştir (bk. "Metin Tenkidi Hakkında [Dâsitân-ı Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osman Münasebeti İle], *TM*, 1942, VII-VIII, 253-267). 2. *Nâmık Kemal ve Türk - Osmanlı Milliyetçiliği* (1947). Nâmık Kemal'in Osmanlı tarihi, vatan, millet ve milliyetçilik konusundaki görüşlerinden hareketle verilmiş bir konferans metnidir. 3. *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, Destanlar Devrinden Zamanımıza Kadar* (1948; genişletilmiş 2. baskı 1971-1979). Sözlü edebiyat ve destanlar devrinden başlayarak asır asır XIII-XIX. yüzyıllar arası Anadolu, Çağatay ve Azerî sahaları da dahil olmak üzere bütün Türk edebiyatı, Batılılaşma tesiri altında ortaya çıkan Tanzimat, Servet-i Fünûn ve Fecr-i Âtî edebiyatları ile millî edebiyat ve 1950'li yıllara kadar Cumhuriyet devrini şahıslar kadrosu itibarıyla bir bütün halinde ele alıp incelemektedir. Yeni bilgiler ilâvesiyle genişletilerek 1971'de Millî Eğitim Bakanlığı'na tekrar yayımlanmaya başlanan eserin baştan ancak yedi fasıkülü müellifin hayatında basılmış, onun vefatı üzerine

sondan bazı kısımları yarım kalan bu kitap ve yayım, kendisinin ilk baskıya yaptığı ilâve ve notlardan faydalanılarak Nermin Suner Pekin tarafından tamamlanmıştır. Eserin bir özelliği de kuru bir ilim dili yerine sohbet üslûbuyla kaleme alınmış olmasıdır. Eserin bu ikinci baskısı üzerine Hikmet İlaydın eser hakkında bir seri tenkit yazısı neşretmiştir (*Türk Dili*, sy. 247, 248, 249). 4. *Büyük Nazîreler, Mevlîd ve Mevlîd'de Millî Çizgiler* (İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü Dergisi, 1962, I, s. 1-24'ten ayrı basım).

B) Liseler İçin Ders Kitapları. 1. *Türk Edebiyatı Tarihi, Başlangıçtan Tanzimat'a Kadar* (Hıfzı Tefik Gönensay ile, 1940). Bu kitapta İslâmiyet'ten önceki döneme ait sözlü edebiyat ile XIII. yüzyıldan başlayarak Anadolu, Çağatay ve Azerî edebiyatları ve Türk halk edebiyatı anlatılmaktadır. 2. *Edebî Bilgiler* (1942). Türk edebiyatında türler, nazım şekilleri, vezinler ve diğer konularda örneklerle bilgiler veren yardımcı ders kitabı mahiyetinde bir eserdir. 3. *Metinlerle Edebî Bilgiler* (Lise I, 1950). 4. *Metinlerle Türk ve Batı Edebiyatı* (Lise II, III, IV, 1951). Önce *Metinlerle Türk Edebiyatı* adıyla yayımlanan bu kitaplar ders programlarının değişmesiyle daha sonra yeniden ele alınarak bu isimle neşredilmiş ve günümüze kadar birçok baskıları yapılmıştır.

C) Yahya Kemal'le İlgili Kitapları. 1. *Yahya Kemal Yaşarken* (1959). Yahya Kemal'in edebî ve tarihî görüşleriyle çalışma tarzı ve diğer yönleri hakkındaki yazılarından meydana gelmektedir. 2. *Yahya Kemal'in Hâtıraları* (1960). Yahya Kemal'le şahsî planda cereyan eden sözlü ve yazılı hâtıralarından oluşmaktadır.

D) Diğer Eserleri. 1. *Kızıl Çağlayan* (1933). 2. *Bir Yuvarın Şarkısı* (1933). 3. *Faruk Nafiz Hayatı, Seçme Şiirleri* (ts.). 4. *Türkçenin Sırları* (1972, 11. bs. 1988). Millî değerlerimizin en önemli varlığı olarak kabul ettiği Türkçe'ye ve Türkçe'nin meselelerine dair olan yazılarının bir kısmından meydana gelmiştir. Çok dikkatle seçilmiş kelimelerle ördüğü yazılarında kendine mahsus bir sohbet üslûbu ortaya koyan yazar bu eseriyle Türk tarihini, kültür eserlerini ve özellikle Türkçe'yi şuurlu bir gayretle tanıtmış ve sevdirmeye çalışmıştır.

Nihad Sâmî Banarlı'nın vefatından sonra Kubbealtı Kültür ve Sanat Vakfı, müellifin daha önce çeşitli yerlerde yayımlanan yazılarını konularına göre tasnif ederek "Nihad Sâmî Banarlı Külliyyatı" adı

altında neşretmektedir. Şimdiye kadar bu seriden şu on kitap yayımlanmıştır: *Türkçe'nin Sırları* (1972); *Şiir ve Edebiyat Sohbetleri* (c. I, 1976, c. II, 1982); *Tarih ve Tasavvuf Sohbetleri* (1984); *Bir Dağdan Bir Dağa, Nihad Sâmî Banarlı'nın Kaleminden Yahya Kemal* (1984); *Kültür Köprüsü, Süleyman Çelebi'den Mehmed Âkif'e* (1985); *Kitaplar ve Portreler, Mehmed Âkif'ten Günümüze* (1985); *Devlet ve Devlet Terbiyesi* (1985); *İstanbul'a Dâir* (1986); *İman ve Yaşama Üslûbu* (1986).

BİBLİYOGRAFYA :

Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, I, 489, 490-491; Hikmet İlaydın, "Resimli Türk Edebiyatı Tarihi (Nihad Sâmî Banarlı)", *TD*, XXVI, nr. 247 (1972), s. 9-14; nr. 248 (1972), s. 96-102; nr. 249 (1972), s. 210-215; Nermin Suner Pekin, "Aziz Hocamız Nihad Sâmî Banarlı", *KAM*, III/4 (1974), s. 39-55; a.mlf., "Banarlı, Nihad Sâmî", *TDEA*, I, 308-309; a.mlf., "Kitabın Baskısı Hakkında-Kitabın Müellifi Hakkında", *RTET*, II, 1267-1273; Nihad Sâmî Banarlı, *İman ve Yaşama Üslûbu* (takdim: Sait Başer), İstanbul 1986, Giriş: Nihad Sâmî Banarlı, s. 9-15; *KAM* (Nihad Sâmî Banarlı özel sayısı), III/4 (1974); R. Ekrem Koçu, "Banarlı (Nihad Sâmî)", *İst.A*, IV, 2100-2101.

ŞEYMA GÜNGÖR

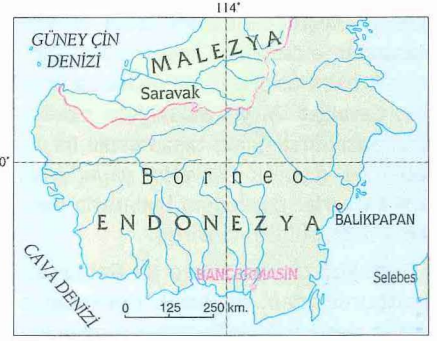
BANCERMAŞIN

Endonezya'da
Borneo'nun güneydoğusunda yer alan
Kalimantan Selatan eyaletinin
merkezi.

Martapura nehrinin kıyısında kurulan Bancermasin, adını üzerinde kurulduğu tuzlu su bataklıklarından alır. Bölgenin en önemli gelir kaynağı baharat ve kara biber iken son zamanlarda üretimde azalma kaydedilmiştir. Buna rağmen Kandangan ve civarında yetiştirilen pirinç, hindistan cevizi ve kauçuk gibi ürün-

lerin pazarlanması buradan yapılır; şehrin doğusundaki Martapura vadisinde de elmas bulunur. Karayollarının son derece yetersiz olduğu bölgede ulaşım için daha çok nehirler kullanılır. Temel su yolu vasıtaları büyük tekneler, kayıklar ve sallardır. Bu yüzden Bancermasin Endonezya'nın Venedik'i olarak adlandırılır. Şemsüddin Nûr Havaalanı şehrin ülke-deki diğer bölgelerle hava yolu bağlantısını sağlar.

Bancerililer, Cavalılar, Buginler, Malaylar, Dayaklar, Araplar, Çinliler ve Hintliler'den oluşan karışık bir etnik yapıya sahip bulunan Bancermasin'in nüfusu 423.600'dür (1983). Bu farklı ırkların bölgeye ilk geliş sebepleri, buradaki baharat ticaretiyle altın ve elmas madenleri ve bunlara bağlı olan sanayidir. Daha sonra Hollanda ve İngiliz Doğu Hindistan şirketleri de aynı sebeplerle buraya gelmişlerdir. Bölgeye İslâmiyet'in ne zaman girdiği kesin olarak bilinmemekle birlikte mevcut kaynaklar tarih olarak XVI-XVII. yüzyılları gösterirler. Bancermasin'in çok eskilerden beri Mataram, Malaka ve Makassar ile ticarî ve kültürel bağları vardı. Cava'daki kıyı devleti Demak ile olan münasebetler de halk arasında siyasî şuurlanmayı arttırmıştı. Bütün bunların sonucunda XVI. yüzyılda Samudra adında bir lider tarafından Bancermasin Sultanlığı kuruldu; kendinden sonra gelen bazı hükümdarların isimleri Sultan Nata, Sultan Âdem, Sultan Temcîdullah ve Sultan Süleyman'dır. Bancermasin Sultanlığı 1860'larda Hollandalılar'ın bölgede kesin hâkimiyet kurmalarına kadar devam etti. 1860'larda Hollanda'nın Doğu Hindistan kolonilerine dahil olan Bancermasin, 1949 yılında Hollandalılar'ın bölgeyi terketmesinden sonra bağımsız Endonezya'nın bir parçası haline geldi.

Bancermasin

Halkı genellikle Şâfiî mezhebine mensup olan Bancermasin yöresi, bütün Endonezya'da en yüksek nisbette hacca giden bölgedir ve burada diğer İslâmî faaliyetler de çok hareketli bir şekilde yürütülmektedir. Bancermasin'de Lambung Mangkurat Üniversitesi (1960) ve Cakarta'da bulunan National Islamic Institut'un bir şubesi olan Institut Agama Islam Negeri gibi bazı eğitim müesseseleri bulunmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

R. T. McVey, *Indonesia*, New Haven 1963; I. Southall, *Indonesia Face to Face*, Sydney 1965; Ailsa Zainuddin, *A Short History of Indonesia*, Victoria 1968; D. J. M. Tate, *The Making of Modern South-East Asia*, Kuala Lumpur 1971; J. Hardjono, *Indonesia: Land and People*, Jakarta 1971; D. E. Fryer — J. C. Jackson, *Indonesia*, Westview 1977; E. Oey v.dgr., *Indonesia*, Singapore 1980-82; D. G. E. Hall, *A History of South-East Asia*, Hong Kong 1987, s. 519-525, 562-568, 617; *The Far East and Australasia 1988*, London 1987, s. 444; *Ensiklopedi Indonesia* (ed. Hassan Shadiily v.dgr.), Jakarta 1980-83, I, III, IV, tür.yer.; A. W. Nieuwenhuis, "Bancermasin", *IA*, II, 300-301; C. C. Berg, "Bancermasin", *EI²* (İng.), I, 1014.

MUHAMMAD ABDUL JABBAR BEG

BANDA ADALARI

Endonezya'da
Selebes ile Yeni Gine
adaları arasında yer alan
volkanik adalar.

Başlıcaları Neira, Lonthor, Run, Ay ve Rosengain adını taşıyan bu küçük adalar, baharat yetişen yerler arasında büyük şöret bulmuş ve milletlerarası ticarete çok tanınmışlardı. Banda adalarının ünü sadece Cavalı, Malaylı ve Çinli tüccarlar arasında ve Asya'da değil aynı zamanda Arap ve Venedikli tüccarlar vasıtasıyla Ortadoğu ve Avrupa'da da ya-

Bancermasin
Ulucamii -
Borneo /
Endonezya